

Perusopetuslain 5 §:n mukainen maahanmuuttajien valmistava opetus**1. Laki ja asetus****1.1 Perusopetuslaki 21.8.1998/628, 5 § (29.12.2009/1707)****Lainaus:****”Muu opetus ja toiminta**

Kunta voi järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta, lisäopetusta ja kunnan päättämässä laajuudessa perusopetuksen 7–9 vuosiluokkien yhteydessä annettavaa joustavan perusopetuksen toimintaa. Kunta päättää perusopetuksen järjestämisestä muille kuin oppivelvollisille.

Joustavan perusopetuksen toiminnan järjestämisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.”

1.2 Perusopetusasetus 20.11.1998/852, 3 § 3 mom**Lainaus:****”Opetuksen vuosittainen ja viikottainen määrä**

Perusopetuksen valmistavaa opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen tai esiopetukseen jo ennen edellä todettujen tuntimäärien täyttymistä, jos hän pystyy seuraamaan perusopetusta tai esiopetusta. ([9.4.2015/363](#))”

2. Närpiön kaupunki**2.1**

Närpiön kaupungin koulutuspoliittisesta ohjelmasta valtuuston toimikaudelle 2013–2016 käy ilmi, että Närpiön kaupungin sivistyslaitos on ainutlaatuinen, koska suurella osalla oppilaistamme on ensimmäisen tai toisen sukupolven maahanmuuttajatausta. Kaikissa yksiköissä ei ole yhtä paljon maahanmuuttajataustaisia lapsia, sillä heidän prosentuaalinen osuutensa on huomattavasti suurempi keskustan alueella. Se, että oppilaan äidinkieli on jokin muu kuin ruotsi, vaikuttaa oppilaaseen koko koulunkäynnin ajan. Näin ollen on jatkossakin kiinnitettävä huomiota maahanmuuttajataustaisten oppilaiden koulunkäynnin tukemiseen tarjoamalla muun muassa ruotsin opetusta toisena kielenä, tukiovetusta, kotikielen opetusta ja varmistamalla opettajien laaja kielenoppimisen tietämys. Olisi äärimmäisen tärkeää laatia paikallisesti järjestelmä uusien oppilaiden testaamiseen siten, että he aloittavat opintonsa koulutusjärjestelmän oikealla tasolla saavuttuaan Närpiön kaupunkiin. Järjestelmän on otettava huomioon sekä kielelliset että kognitiiviset seikat. Järjestelmälle on myös turvattava resurssit.

2.2

Valmistava opetus

Kiintiöpakolaisina tai työperäisten maahanmuuttajien lapsina Närpiön kaupunkiin saapuvat kouluikäiset lapset eivät tietenkään osaa ruotsia saapuessaan kaupunkiin ja tarvitsevat siksi opetusta, joka valmistaa heitä esikouluun/ perusopetukseen. Valmistava opetus on tarkoitettu maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joilla ei ole kielitaitoa tai riittäviä valmiuksia esikoulun tai perusopetuksen aloittamiseen suoraan. 6–10-vuotiaat saavat asetuksen mukaan vähintään 900 tuntia opetusta ja sitä vanhemmat vähintään 1000 tuntia opetusta. Oppilas voidaan integroida perusopetukseen jo ennen näiden tuntimäärien täyttymistä, jos oppilas pystyy seuraamaan opetusta.

Tietenkin tässä on kyse myös taloudellisista resursseista, onko kunnalla käytettävissä varoja valmistavaan opetukseen vai ei.

2.3

Kun maahanmuuttajataustainen oppilas on integroitu opetukseen

Jatkossakin kiinnitetään suurta huomiota siihen, että maahanmuuttajataustaisia oppilaita tuetaan koulunkäynnissä tarjoamalla ruotsin opetusta toisena kielenä, tukiopetusta ja kotikielen opetusta. Eri uskontosuuntausten opetus on lisääntynyt vuosien mittaan. Opetuksen on näin ollen kokonaisuudessaan tuettava oppilaiden kehittymistä sekä Suomen kieli- ja kulttuuriyhteisön että myös oman kieli- ja kulttuuriyhteisönsä aktiivisiksi jäseniksi.

Närpiön kaupungissa on tällä hetkellä meneillään uusien opetussuunnitelmien ja tuntijaon laadintatyö. Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2016.

3. Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 1705/2009, § 12

Lainaus:

”Rahoitus maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaan opetukseen

Kunnalle, kuntayhtymälle tai perusopetuksen järjestämisluvan saaneelle yksityiselle opetuksen järjestäjälle myönnetään perusopetuslain 5 §:ssä tarkoitettua maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaa opetusta varten rahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 2,49 ja tässä pykälässä tarkoitettulla oppilasmäärällä.”

3.1

Käytännön esimerkki Närpiön kaupungista v. 2015:

Vuoden 2015 valtionosuusraportissa VOS6SL15 Närpiön kaupunki on saanut valtionosuuksia 5 oppilaalle x 15.102,92 €, yhteensä 75.515 €.

Valmistavan opetuksen kustannukset ovat käytännössä tähän mennessä olleet aivan toista luokkaa. Vuosi sitten meillä oli viiden oppilaan kieliluokka Yttermarkissa työperäisten maahanmuuttajien lapsille. Loppusyksyllä 2015 kaupunkiin tuli pakolaislapsia Sudanista ja edelleen tasainen virta työperäisten maahanmuuttajien lapsia, Närpiöön saapui etenkin keväällä 2015 useita työperäisiä maahanmuuttajia. 7.5.2015 meillä oli kolme kieliluokkaa: Söff:ssä vl 7–9: 8 oppilasta, Yttermarkissa vl 1–6: 12 oppilasta ja Pjelaissa vl 1–6: 5 oppilasta.

Viimeisimmän tilaston (5.10.2015) mukaan meillä on 7 oppilasta Närpiön yläasteen kieliluokalla, 9 oppilasta Yttermarkin koulun kieliluokalla ja 9 oppilasta Pjelaixin koulussa, yhteensä 25 oppilasta. Närpiön kaupunki saa oppilaiden valtionosuudet jälkikäteen, mutta hyvä budjettisuunnittelu ja ennakointi tietenkin vaikeutuvat, koska valtionosuudet saadaan viiveellä. Esimerkiksi Pjelaixin kieliluokkaa varten meillä ei edelleenkään ole varsinaista budjettia vuodelle 2015, vaan rahoitus on vieläkin järjestettävä koulusektorin vastualueen budjettimuutoksella. Tämä kuvaa lyhyesti sanoen melko hyvin todellisuutta eli että reaalisia varoja kustannusten kattamiseen ei ole heti, kun niitä tarvitaan. Sekin on puute, ettemme saa valtionosuuksia niistä oppilaista, jotka eivät satu olemaan valmistavassa opetuksessa juuri sinä päivämäärällä, jolloin oppilasmäärä on ilmoitettava, tai jotka osallistuvat valmistavaan opetukseen vain muutaman kuukauden.

Juuri nyt kullakin kieliluokalla on pätevä luokanopettaja. Työperäiset maahanmuuttajat ja pakolaiset asuvat mieluiten Närpiön keskustassa, joten järjestämme koulukuljetukset Yttermarkiin ja Pjelaixin, n. 10 km yhteen suuntaan.

Närpiön kaupungin osalta voidaan yleisesti todeta, että 8–10 oppilaan ryhmä x valtionosuus 15.102,92 € on realistinen ja kattaa melko hyvin yhden opettajan, opetusmateriaalin ja koulukuljetusten todelliset kustannukset. Närpiön kaupunki on maantieteellisesti laaja, ja meidän on hyväksyttävä melko pitkät välimatka yksikköihimme ja arvioitava kustannukset sen mukaisesti.

Närpiössä, 16. lokakuuta 2015

Närpiön kaupungin sivistyslautakunta

Toimeksisaaneena

Eivor Becker, talousjohtaja

Kulttuurivaliokunnan kuuleminen 20.10.2015 / Närpiön kaupunki

Opetus toisesta kielellisestä ja kulttuurisesta taustasta lähtöisin olevien oppilaiden kotouttamismenetelmänä

1. Valmistavan opetuksen järjestäminen on keskeistä lasten ja nuorten kotouttamisessa.
 - Valmistavan opetuksen rahoitusta voitaisiin muuttaa niin, että siihen liittyvä valtionapu saataisiin reaaliajassa ja kaikista oppilaista, ei vain niistä, jotka on kirjoilla 20.9. toteutettavassa oppilaslaskennassa.
 - Yksi lukuvuosi valmistavaa opetusta ei riitä osalle oppilaista – etenkin jos oppilas on 12–13-vuotias Suomeen saapuessaan. Voitaisiin ottaa huomioon mahdollisessa uudessa lainsäädännössä.
2. Sosiaalinen aspekti on erittäin tärkeä kotouttamisessa.
 - Valmistavan opetuksen aikana on tärkeää, että oppilas samaan aikaan integroidaan siihen luokkaan, jossa hän on seuraavana lukuvuonna. Kun oppilas osallistuu liikuntaan, musiikkiin, kuvaamataitoon ja käsityöhön luokkansa kanssa, kielen käyttäminen lähtee heti käyntiin lapsen kannalta luontevalla tavalla.
 - Luokkatoverit ovat paras kotoutumistuki, mitä kunnalla voi olla. Kouluissa on tärkeää työstää tätä koko ajan ja valmistaa koulun oppilaita uusien oppilaiden saapumiseen. Se vähentää vastakkainasettelua ja ehkäisee kiusaamista.
3. Hyvien opettajien rekrytointi ja jatkokoulutusmahdollisuudet ovat tärkeitä.
 - On tärkeää löytää opettajia, jotka ovat todella kiinnostuneita valmistavasta opetuksesta ja muista kulttuureista saapuvista oppilaista.
 - Toimiminen opettajana valmistavassa opetuksessa on todella paljon enemmän kuin vain opettamista. Opettajan on kielen lisäksi tutustuttava oppilaat kulttuuriimme ja siihen, mitä oppilaalta suomalaisessa koulujärjestelmässä odotetaan. Vaaditaan hyvin tiivistä yhteydenpitoa oppilaan kotiin, ja usein opettaja joutuu toimimaan perheen lisätukena.
 - Valmistavassa opetuksessa toimivien opettajien koulutuksen/ erikoistumisen/ jatkokoulutuksen saatavuutta tulisi parantaa, ja sen tulisi olla kokonaisvaltaisempaa. Ei pitäisi keskittyä vain suomeen toisena kielenä tai ruotsiin toisena kielenä. Opettajien verkostoituminen on tärkeää, jotta he voisivat saada neuvoja ja tukea muilta valmistavan opetuksen opettajilta.
4. Olisi tärkeää saada yhtenäisemmät ja enemmän tukea tarjoavat valtakunnalliset ohjeet muun kielellisen taustan omaavien oppilaiden arviointiin.

5. Olisi hyvä laatia yhtenäinen valtakunnallinen linja arvioitaessa sitä, mille luokalle oppilas sijoitetaan valmistavan opetuksen jälkeen.
6. Hyvän suomen- ja ruotsinkielisen opetusmateriaalin saatavuus on yhtäläinen haaste.
7. Opetus- ja kulttuuriministeriön jo vuodesta 2007 ilmoittama ylimääräinen valtionapu eri painopistealueineen on ollut Närpiön kaupungille äärimmäisen tärkeä laadittaessa hyvää kotouttamismallia:
 - Paikallisten mallien laatiminen valmistavaan opetukseen
 - Henkilöstön tukimateriaali ja jatkokoulutussuunnitelmat
 - Miten ottaa huomioon ja tukea erityistarpeisia, toisesta kielellisestä taustasta saapuvia lapsia, joiden kohdalla on usein vaikea tietää, johtuvatko kouluvaikeudet kielestä vai kognitiivista vaikeuksista
 - Opinto-ohjauksen kehittäminen siten, että maahanmuuttajaoppilaiden tarpeet otetaan huomioon heidän siirtyessään toisen asteen opintoihin
 - Tasa-arvoinen perusopetus
8. Opetuksen avulla toteutettava hyvä kotouttaminen vaatii kaikilta asianosaisilta vankkaa panostusta eikä helppoja ratkaisuja ole ilman määrätietoista työtä.

Förberedande undervisning för invandrare enligt 5 § lagen om grundläggande utbildning**1. Lag och förordning****1.1 Lag om grundläggande utbildning 21.8.1998/628**

5 § ([29.12.2009/1707](#)) Citat:

”Annan utbildning och verksamhet

Kommunen kan ordna förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen, påbyggnadsundervisning och, i den omfattning kommunen beslutar, flexibel grundläggande utbildning för årskurserna 7–9. Kommunen beslutar också om ordnande av grundläggande utbildning för andra än läropliktiga.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om ordnandet av flexibel grundläggande utbildning.”

1.2 Förordning om grundläggande utbildning 20.11.1998/852

3 § 3 mom Citat:

”Den grundläggande utbildningens omfattning per år och per vecka

Förberedande undervisning inför den grundläggande utbildningen ges 6–10-åriga barn under minst 900 timmar och äldre under minst 1000 timmar. Den som deltar i undervisningen har rätt att flytta över till den grundläggande utbildningen eller förskoleundervisning innan ovan nämnda timantal har uppnåtts om han har förutsättningar att följa den grundläggande utbildningen eller förskoleundervisningen. ([9.4.2015/363](#))”

2. Närpes stad**2.1**

I Närpes stads utbildningspolitiska program för stadsfullmäktiges mandatperiod 2013-2016 framkommer att Närpes stads bildningsväsende är unikt på grund av att vi har en stor del elever med invandrabakgrund i första eller andra generationen. Alla enheter har inte lika stor andel barn med invandrabakgrund utan den procentuella andelen barn med invandrabakgrund är betydligt högre i centrumområdet. Det faktum att en elev har ett annat modersmål än svenska språket påverkar eleven under hela skolgången. Stor vikt bör således fortsättningsvis läggas vid att elever med invandrabakgrund skall stödjas i sin skolgång med bland annat svenska som andra språk, stödundervisning, hemspråksundervisning och ett brett kunnande om språkinläring hos lärarna. Av största vikt skulle vara att lokalt utarbeta en struktur för hur nya elever testas så att de verkligen börjar på rätt nivå i utbildningssystemet när de anländer till Närpes stad. Strukturen bör beakta både språkliga och kognitiva aspekter. Resursmässigt bör detta även tryggas.

2.2

Förberedande undervisning

Barn i skolåldern som anländer till Närpes stad som kvotflyktingar eller barn till arbetsinvandrare kan givetvis inte svenska språket när de anländer till kommunen och behöver därför undervisning som förbereder dem inför förskola / grundläggande utbildning. Den är avsedd för elever med invandrarbakgrund som saknar språkkunskaper eller har otillräckliga färdigheter för att direkt börja i förskolan eller den grundläggande utbildningen. Enligt förordning bör 6–10-åringar få minst 900 timmar undervisning och de som är äldre minst 1 000 timmar. Eleven kan integreras i den grundläggande utbildningen redan innan han eller hon har fullbordat ovan nämnda antal timmar om eleven klarar av att följa med i den grundläggande undervisningen.

Här är det givetvis också fråga om ekonomiska resurser huruvida det finns kommunala medel för förberedande undervisning att tillgå eller inte.

2.3

När elev med invandrarbakgrund integrerats i undervisning

Stor vikt läggs fortsättningsvis vid att elever med invandrarbakgrund stöds i sin fortsatta skolgång med svenska som andra språk, stödundervisning och hemspråksundervisning. Undervisning i olika religionsinriktningar har ökat under årens lopp. Undervisningen som helhet skall således stödja elevernas utveckling till aktiva medlemmar av både den finländska språk- och kulturgemenskapen men även deras egen språk- och kulturgemenskap.

För närvarande är arbetet med nya läroplaner och timfördelning på gång i Närpes stad. De nya läroplanerna tas i bruk 1.8.2016.

3. Lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet 1705/2009 § 12

Citat:

”Finansiering av förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen

För sådan förberedande undervisning som avses i 5 § i lagen om grundläggande utbildning och som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen beviljas kommunen, samkommunen eller en privat undervisningsanordnare som har fått tillstånd att ordna grundläggande utbildning finansiering till ett belopp som fås när man från grunddelen av den hemkommunsersättning som fastställts i enlighet med 38 § i lagen om statsandel för kommunal basservice drar av 160,78 euro och den erhållna skillnaden multipliceras med talet 2,49 och med det elevantal som avses i denna paragraf.”

3.1

Praktiskt exempel från Närpes stad 2015:

I statsandelsrapporten VOS6SL15 för år 2015 har Närpes stad fått statsandelar för 5 elever x 15.102,92 €, totalt 75.515 €.

I praktiken har kostnaderna för den förberedande undervisning hittills varit av helt annan karaktär. För ett år sedan hade vi en språkklass för 5 elever till arbetsinvandrare i Yttermark. På senhösten

2015 kom flyktningbarn från Sudan samt fortsättningsvis en jämn ström av barn till arbetsinvandrare, speciellt på våren 2015 kom många arbetsinvandrare till Närpes stad. Läget per 7.5.2015 var att vi hade tre språkklasser: i Söff åk 7-9: 8 elever, i Yttermark åk 1-6 : 12 elever samt i Pjelax åk 1-6: 5 elever.

Enligt senaste statistik 5.10.2015 har vi 7 elever i språkklass i Närpes högstadieskola, 9 elever i språkklass i Yttermark skola samt 9 elever i Pjelax skola, totalt 25 elever. Närpes stad får statsandelar för elever i efterskott, men en god budgetplanering med framförhållning försvåras givetvis av att statsandelarna fås med fördröjning. T.ex. för språkklassen i Pjelax har vi fortfarande inte en ordinarie budget 2015 utan detta måste ännu ordnas genom budgetändring inom skolsektorns ansvarsområde. Kort sagt exemplifierar detta rätt bra verkligheten av att det inte finns reella medel för kostnader direkt när de behövs. En brist är också att vi inte får statsandelar för elever som inte råkar finnas i den förberedande undervisningen exakt det datum när elevantalet skall uppges eller som enbart deltar någon månad i den förberedande undervisningen.

Varje språkklass har just nu en behörig klasslärare. Arbetsinvandrare och flyktingar bor helst i Närpes centrum, vilket gör att vi ordnar med skolskjuts till Yttermark och Pjelax ca 10 km enkel riktning.

För Närpes stads del kan generellt sägas att en grupp om 8-10 elever x statsandel 15.102,92 € nog är realistisk och täcker rätt bra de verkliga kostnaderna för en lärare, elevmaterial och elevskjutsar. Närpes stad är geografiskt vidsträckt och vi måste leva med rätt långa avstånd till våra enheter och beräkna kostnaderna därefter.

Närpes den 16 oktober 2015

Bildningsnämnden i Närpes stad

Enligt uppdrag

Eivor Becker, ekonomichef

Hörande Riksdagens Kulturutskott 20.10.2015 / Närpes stad

Utbildning som metod för integrering av elever med annan språklig och kulturell bakgrund

1. Att ordna förberedande undervisning är centralt då man talar om integrering av barn och unga
 - Finansieringen av den förberedande undervisningen kan med fördel ändras så att man erhåller statsunderstöd för detta i realtid och för alla elever, inte bara de som är inskrivna den 20.9 vid elevräkningen.
 - För en del elever räcker inte ett läsår i den förberedande undervisningen. Speciellt inte om eleven är 12-13 år då de anländer till Finland. Kunde beaktas i eventuell ny lagstiftning.
2. Den sociala aspekten är mycket viktig vid integrering.
 - Under tiden i förberedande undervisning är det viktigt att eleven samtidigt integreras i den klass som han/hon skall vara i följande läsår. Genom att delta i gymnastik, musik, bildkonst och slöjd med sin klass kommer användningen av språket genast igång på ett för barnet naturligt sätt.
 - Klasskamrater är det bästa integreringsstödet en kommun kan ha. Viktigt att man hela tiden i skolorna arbetar med detta och förbereder skolans elever då nya elever anländer. Detta minskar motsättningar och förebygger mobbning.
3. Rekrytering av goda lärare och möjligheter till fortbildning är viktigt.
 - Viktigt att hitta lärare som är verkligt intresserade av förberedande undervisning och elever från andra kulturer.
 - Att jobba som lärare inom den förberedande undervisningen är så mycket mera än att bara undervisa. Du skall förutom språket introducera eleverna i vår kultur och vad som förväntas av en elev i det finländska skolsystemet. Mycket tät kontakt till hemmet krävs och läraren får många gånger fungera som ett extra stöd i familjen.
 - Tillgången på utbildning/specialisering/fortbildning av lärare som undervisar inom den förberedande undervisningen borde förbättras och vara mera helhetsmässig. Inte bara fokusera på finska som andra språk eller svenska som andra språk. Viktigt med nätverk för lärarna så att de kan få råd och stöd av andra lärare inom den förberedande undervisningen.
4. Mera enhetliga och stödjande riktlinjer nationellt vid bedömning av elever med annan språklig bakgrund vore viktigt att få.

5. En enhetlig linje kunde med fördel utarbetas nationellt vid bedömning av i vilken klass en elev skall börja efter den förberedande undervisningen.
6. Tillgången på bra undervisningsmaterial på både finska och svenska är en utmaning.
7. För Närpes stads del har de extra statsunderstöd med olika prioriteringsområden som utlysts av Undervisnings- och kulturministeriet sedan 2007 varit en oerhört viktig del i utarbetandet av en god modell för integrering:
 - Utarbetande av lokala modeller för den förberedande undervisningen
 - Stödmaterial och fortbildningsplaner för personalen
 - Hur beakta och stöda barn med särskilda behov som har en annan språklig bakgrund där det många gånger kan vara svårt att veta om svårigheter i skolan beror på språket eller kognitiva svårigheter
 - utvecklande av studiehandledningen så att invandrare elevers behov beaktas med tanke på övergången till andra stadiet
 - Jämställdhet i utbildningen
8. God integrering via utbildning kräver gedigna insatser av alla involverade och det finns inga enkla vägar framåt utan endast ett målmedvetet arbete.